

وەزارەتی شارەوانی و گەشت و گوزار

ژمارە: ١١٢٠ له ٢٥/١/٢٠٢٣

پالپشت بە ماددە (٢٩) لە یاسای وەزارەتی شارەوانی و گەشت و گوزار ژمارە (٩) ی سالی ٢٠٢٢، بپارماندا بە دەرکردنی ئەو رێنماییە خوارەو:

رێنمایی ژمارە (١) ی سالی ٢٠٢٣

رێنمایی پیدانی مۆلەتی ئاھەنگگیران لە شوینە گەشت و گوزاریبەکان لە ھەرێمی کوردستان – عێراق

ماددە (١): پیناسەکان

بە مەبەستی جێبەجێ کردنی حوکمەکانی ئەم رێنماییە، مەبەست لەم زاراوانە خوارەو ماناکی بەرامبەریانە:

- ١- مۆلەت: مۆلەتی ئاھەنگگیران
- ٢- دەستە: دەستە گشتی گەشت و گوزار
- ٣- ھۆلی ئاھەنگگیران: ئەو جێگایە کە گونجاو بۆ ئاھەنگگیران.
- ٤- ئاھەنگی خیزانی: ئەو جۆرە ئاھەنگیە کە لە بۆنە کۆمەلایەتیەکان ئەنجام دەدرێت و بەشداربووان بەشیوەی خیزان نامادە دەبن لەم جۆرە ئاھەنگ.
- ٥- ھۆلی سەربەخۆ: ئەو ھۆلە کە لە دەرهوہی ھۆتیل و (رێستورانت و بار) ھەر تەنھا ئاھەنگی خیزانی تیدا ئەنجام دەدرێت.

ماددە (٢): جۆرەکانی مۆلەتی ئاھەنگگیران لە شوینە گەشت و گوزاریبەکان.

- ١- ئاھەنگ لە ناو ھۆتیل
- ٢- ئاھەنگ لە ناو رێستورانت و بار
- ٣- ئاھەنگی خیزانی لە ناو ھۆلی سەربەخۆ

ماددە (٣): مەرجە گشتیەکانی پێویست بۆ شیوەی ھۆلی ئاھەنگگیران:

- ١- بوونی ژووری تاییبەت بە کارگیرێ ھۆل.
- ٢- بوونی شوینی تاییبەت بۆ جە و بەرگ گۆرینی ھونەرماندان.
- ٣- بوونی کۆگا بۆ ئەو ھۆلانە کە لە دەرهوہی ھۆتیلن.
- ٤- ڕوو پۆشکردنی دیوارەکان تا کو بنمیچ بە کەرەستە بەر بەستی دەنگ.
- ٥- پەنجەرەکانی دەبیٹ لە جۆرەکانی بەر بەستی دەنگ بن.
- ٦- بوونی ئامیری ھەواگۆرکێ لە ھەموو بەشەکان.
- ٧- دابەشە دیوار (قواطع) بە ھەموو شیوەیە ک قەدەغەییە لە نیو ھۆل.
- ٨- بوونی ئاودەستی پیاوان و ژنان بە ھەردوو جۆری، بە ژمارەییە ک گونجاو بیٹ لە گەل قەبارە جیگاکە و جیگای گۆرینی مندال لە بەشی ئافرەتان.
- ٩- بوونی ئاودەست و پێرەوہی تاییبەت بۆ کەم ئەندامان.

- ۱۰- بوونى ئامپىرى ساردكەرەۋە و گەرم كەرەۋە بەقەبارەى گونجاو لە ھۆل.
- ۱۱- بوونى كەرەستەى پزىشكى فرىباگوزارى سەرەتايى لە دەرمانخانەىەكى گونجاو.
- ۱۲- بوونى سىستەمى ئاگركوژىنەۋەى گونجاو بەپىيى رېنمايىەكانى بەرگرى شارستانى.
- ماددەى (۴): مەرجه گشتىەكانى تايبەت بە ئەنجامدانى ئاھەنگ:**
- ۱- بەھىچ شىۋەىەك نابىت ژاۋەژاۋ و دەنگى ئاھەنگ بىرواتە دەرەۋەى ھۆل.
- ۲- يەك پۆشى بۇ جل وبەرگى كارمەندان.
- ۳- جگەرە و نېرگەلە كېشان بەھەموو شىۋەىەك قەدەغەىە لە ناو ھۆل.
- ۴- ناكرىت ھۆلى ئاھەنگگىپران بۇ نوستن بەكاربىت تەنانت بۇ كارمەندانىش.
- ۵- جۆرى ئاھەنگ دەبىت گونجاو بىت لەگەل داب ونەرىتى كۆمەلگەكەمان .
- ۶- جل وبەرگى ھونەرمانەندان وئەو ئافرەتانەى كاردەكەن دەبىت گونجاو بىت.
- ۷- پارە بەخشىن بەھەموو شىۋەىەك قەدەغەىە .
- ۸- داىبن كردنى پاسەوانى تايبەت و بەپىيى رېنمايىە كار پىكراۋەكان.
- ۹- بەھىچ شىۋەىەك ھونەرمانەندان نابىت تىكەلى مىوانانى ئاھەنگ بن.
- ۱۰- نابى تەمەنى كارمەندانى ھۆلى ئاھەنگگىپران لە ھۆتېل و(رېستوران وبار) لە (۲۱) سال كەمتر بىت.
- ۱۱- ئاھەنگگىپران لەناو باخچەى ھۆتېل و (رېستوران وبار) قەدەغەىە جگە لە ئاھەنگى خىزانى.
- ماددەى (۵): مەرجه تايبەتەكان بۇ جۆرەكانى ھۆل :**
- ۱- ئاھەنگ لە ھۆلى ھۆتېل :
- أ- نابىت ھۆل دەرگى تايبەتى ھەبىت جىاواز لە دەرگى سەرەكى ھۆتېل.
- ب- مۆلەتى ئاھەنگ جىاواز دەبىت لە مۆلەتى ھۆتېل.
- ج- نابىت دوورى نىۋان جىگى ھۆتېل و شوپنە ئاينىە پىرۆزەكان لە (۱۵۰) مەتر كەمتر بىت.
- د- رېگا نادرىت بەوانەى كە تەمەنىان لە (۱۸) سال كەمتر بىت ئامادەى ئاھەنگ بن جگە لە ئاھەنگى خىزانى.
- ۵- دەكرىت ھەمان ھۆل بەكاربەپىنرىت بۇ ئاھەنگى خىزانى.
- ۲- ئاھەنگ لە (رېستوران وبار) :**
- أ- جگە لە دوو دەرگى سەرەكى ھۆل دەبىت دەرگى دەرچوونى لەناكاۋ ھەبىت.
- ب- مۆلەتى ئاھەنگ جىاواز دەبىت لە مۆلەتى (رېستوران وبار) .
- ج- رېگا نادرىت بەوانەى كە تەمەنىان لە (۱۸) سال كەمتر بىت ئامادەى ئاھەنگ بن
- د- ناكرىت ھەمان ھۆل بەكاربەپىنرىت بۇ ئاھەنگى خىزانى.
- ۵- نابىت دوورى نىۋان (رېستوران وبار) و شوپنە ئاينىە پىرۆزەكان لە (۱۵۰) مەتر دوجا كەمتر بىت.

۳- ئاھەنگى خىزانى لە ھۆلى سەربەخۇ :

- أ- جگە لە دوو دەرگای سەرەكى ھۆل دەبیت دەرگای دەرچوونى لەناكاوى ھەبیت.
- ب- دەبیت جىگای تايبەت ھەبیت بۇ ساردکردن وئامادەکردنى خواردنهوہ جۇراو جۇرەکان جگە لە خواردنهوہ كھوليهکان.
- ج- بوونى ناندىنىكى گونجاو بەسەرجه م پيداويستيهکان که گونجاو بىت بۇ ئامادەکردنى جۇرەکانى خواردمەنى.

ماددەى (۶): کاتەکانى ئەنجامدانى ئاھەنگ:

- أ- ئاھەنگ لە ھۆتيل لە کاتژمير (۷) ى ئىوارە تاكو کاتژمير (۱) ى شەو .
- ب- ئاھەنگ لە رېستوران وبار لە کاتژمير (۷) ى ئىوارە تاكو کاتژمير (۱) ى شەو .
- ج- ئاھەنگى خىزانى لە ھۆلى سەربەخۇ لە کاتژمير (۲) ى نيوەرۇ تاكو کاتژمير (۱۱) ى شەو .
- د- پارىزگارەن و بەرپرسى ئىدارە سەربەخۇکان بۇيان ھەيە ئەم کاتانە بگۆرن بەپيى تايبەتمەندى ناوچەکان.
- ه- دەکریت ھەر جۇرک لە جۇرەکانى ئاھەنگ رابگيريت بەرپارى تايبەتى بەرپرسى يەكەى ئىدارى راستەوخۇ لە کاتى بۇنە ئاينيهکان.

ماددەى (۷): پيداويستيهکانى بەدەستھينانى مۆلەت :

- ۱- خاوەن مۆلەت دەبیت ھەلگىرې رەگەزنامەى عىراقى و دانىشتووى ھەريمى كوردستان بىت.
- ۲- ھينانى رەزامەندى بەرپرسى يەكەى ئىدارى راستەوخۇى شوپنەكە.
- ۳- دەبیت ھۆتيل يان (رېستوران وبار) مۆلەتى ھەبیت لە دەستە.
- ۴- ھۆلە سەربەخۇکان دەبیت سەنەدى مولکيهتى جىگاگە لەگەل گرىبەستى بەکرگرتنى شوپنەكەيان ھەبیت.
- ۵- ھينانى مۆلەتى تەندروستى .
- ۶- ھينانى مۆلەتى بەرگى شارستانى.
- ۷- ھينانى ئەستۇپاكى باجى دەرامەت.
- ۸- مۆلەت تەنھا بۇ يەك جىگا دەبیت .
- ۹- ھونەرمەندان دەبیت مۆلەت يان ھەبیت لە وەزارەتى رۆشنبيرى يان پشتگيرى بکرىن لەلايەن سەنديکاي ھونەرمەندانەوہ.
- ۱۰- مۆلەت بۇ ماوہى يەك سالە و لە کاتى نوئ نەکردنەوہى بۇ ماوہى سى مانگ لە رۆزى تەواو بوونى مۆلەت بە ھەلۆەشاوہ ھەژمار دەکریت .
- ۱۱- ھينانى نوسراويک بە لارى نەبوونى ژوورى بازرگانى لەسەر ناوى شوپنەكە (تايبەت بەھۆلە سەربەخۇکان) دواى وەرگرتنى رەزامەندى دەستە .

ماددهی (۸): دهست بهردار بوونی مؤلّهت

خاوهن مؤلّهتی ئاههنگگیران دهتوانی دهست بهرداری مؤلّهت ته که بیت بۆ که سیکی تر به م مهرجانهی خواره وه:

- ۱- دهست بهردار بوون (تنازل) له ریگی به ریوه به رایه تی یاسایی فه مانگه کانی گه شتوگوزاره وه بکریت.
- ۲- ره زامه ندی دهسته وه ربگیریت.
- ۳- که سی تنازل بۆکراو ده بیت هه موو مهرجه کانی وه رگرتنی مؤلّهتی ئاههنگگیرانی تیدا هه بیت.

ماددهی (۹): رسوماتی ده رهینانی مؤلّهت :

(رسومات)ی ده رهینانی مؤلّهت و نوێکردنه وهی سالانه به پیی رینماییه داراییه کار پیکراوه کان ده بیت.

ماددهی (۱۰): مهرجه گشتیه کان:

- ۱- پیویسته تۆماریک (سجل) دابنریت له لایهن خاوهن مؤلّهت بۆ تیبینییه کانی لیژنه ی پشکینیی به ریوه به رایه تی گشتی گه شت وگوزاری په یوه نیدار.
- ۲- پابه ند بوونی خاوهن مؤلّهت به رینماییه کانی گه شت وگوزار که له دهسته دهرده چیت .

ماددهی (۱۱): سه ریچی و سزا :

- ۱- هه ر که سیک سه ریچی ماده کانی ئەم رینماییه بکات سزا دهری به ئاگادار کردنه وه بۆ هه لگرتنی سه ریچی له ماوهی (۱۵) رۆژ و له کاتی دووباره بوونه وه یا خود به رده وام بوون له سه ریچی بۆ ماوهی (۱) مانگ شوینه که داده خریت.
- ۲- له کاتی به رده وام بوون له سه ریچی بۆ جاری سییه م مؤلّهت ته که ی پووچهل ده کریت له لایهن دهسته .

ماددهی (۱۲):

مؤلّهتی ئاههنگگیران له لایهن به ریوه به رایه تی گشتی گه شت وگوزاری پاریزگاگان و ئیداره سه ربه خۆکان دهرده چیت و له سه ر دهسته یه به دوا داچوونه وهی پیویستیان له سه ر بکات .

ماددهی (۱۳):

ئەم رینماییه کاری پیده کریت له ریکه وتی بلاوکردنه وهی له رۆژنامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان).

ساسان عه ونی

وه زیری شاره وانی و گه شت وگوزار